

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ad Leonem X. Pontificem Maximvm

[Straßburg], 1519

VD16 L 3409

D. Andreae Bodensteinij Archidiaconi Vuittenbergensis Apologeticæ
propositiones, pro Reuerendo Patre D. M. Lutherio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34717

CONTRA D. IOAN

D. ANDREAE Bodensteinij Archidiaconi Vuit-
tenbergensis Apologeticae propositiones, pro
Reuerendo Patre D. M. Luthero.

- 1 Prima Eckij conclusio contra Vuittenbergenses in funda-
mento est, Ecclesiam militatam (cui tempus plenitudinis e-
uangelicę aduenit, cū sit congregatio omnium fidelium, inter
quos non pauci sunt iusti) non uideri pœnitentia indigere.
- 2 Eckius non intelligit qđ ecclesia ingemiscit, negat qđ ec-
clesia confitet, & turpiter orationes, in qbus uersat ignorat.
- 3 Quoniam ecclesia annua quadragesimali obseruatione,
se purificari confitetur, & uniuersaliter coacta dicit, Peccato-
res te rogamus &c.
- 4 Eckius autem tollendo pœnitentiã ecclesię, eius purifica-
tionem negat, quam ipsa cōfitetur, ne a domino iudicetur.
- 5 Ecclesia petit dei populum ab omnibus peccatis emun-
dari, quę uerba sunt pœnitentis Psal. I. Ita quoq; expostu-
lat ecclesia, Sacros nos purificãte ieiunio. Item a noxijs quo-
q; uitijs cessare concede.
- 6 Dicit item, Deus qui culpa offenderis, & pœnitentiã pla-
caris &c. Et flagella quę meremur, auerte. Non dicit, meriti-
sumus, sed meremur. Item aduerte, pœnitentiã placaris.
- 7 Et in alia collecta. Parce domine parce populo tuo, ut di-
gnis flagellis castigatus, in tua miseratione respiret.
- 8 Nonne ecclesia seu populus dei petit se castigari, quod si
non est pœnitere, Eckius iudicabit.
- 9 Hoc idem inter suffragia in Collecta, Deus qui culpas no-
stras pijs uerberibus percutis &c, ecclesia petit.
- 10 Vide Eckij collectam quã ecclesia facit, & petit ab immi-
nentibus peccatorum suorum periculis, deo protegente saluari.
- 11 Quę petit a populo dei flagella irę diuinę auerti. Sed
fortasse Eckius absq; libris facile respondebit, ecclesiam des-
precari, ut ab imminentibus peccatis liberetur. Non ab his
quę insunt, sed quę imminet.

NEMECKIUM THEOLOGVM:

- 11 Verum ut euasiones manifestis occludantur septis, ei collectam hanc opponimus, Purifica quæsumus domine tuorum corda fidelium, ut a terrena cupiditate mundati & præsentis uitæ exuantur &c. Adde & alteram eius diei collectam, qua petit, ut sancta deuotio purificationem tribuat.
- 12 Ex qua oratione ad literã uidemus ecclesiam deprecari ut fidelium dei corda purificentur, quod humiliatis causa dictum esse, nemo nisi anathemate pcutiendus, dicere audet.
- 13 Per fideles dei, quos audet intelligere, nisi eos, qui & fide uiuunt iustos?
- 14 Secundo ad literam apparet ecclesiam deprecari, ut det fideles, hoc est iusti, a cupiditate terrena mundentur, ergo habent immundiciem purgandam.
- 15 Rogo Eckium, quid aliud efflagitat ecclesia, nisi ut iusti mundentur ab ædificatione illa, qua iusti super fide Christi, lignum, foenum, & stipulam ædificant.
- 16 Qui non pereunt, sed per ignem saluantur, cuius diuersa est penes Aug. & Greg. interpretatio.
- 17 Aedificant qui carnali affectu circa temporalia tenentur &c.
- 18 Petit ecclesia ut eius membra sancta, a cupiditate terrena purificentur, ut sordes subnascentes diluantur.
- 19 Quod timuit illa, quæ pulsanti sponso dixit, Laui pedes meos, quomodo inquinabo illos.
- 20 Petit ecclesia, quod Christus patrem cœlestem facturum promisit, uidelicet ut palmitem ad ferendos fructus purget.
- 21 Cum in multis offendimus omnes, idcirco ecclesia petit purgari ab offensis & culpis, & agit pœnitentiam.
- 22 Petit ut fidelium corda purificentur, quia omnes fideles uetustatem ex peccato relictam habent, quæ in interiori homine de die in diem renouatur.
- 23 Petit quod apostolica præcipiunt mandata, renouari scilicet spiritu mentis, & indui nouo homine.
- 24 Eximia est pœnitentia, peccata & infirmitates fateri,

R iij

C O N T R A D. I O A N

& sanitatem a medico precari.

25 Eleemosynæ, ieiunium, & oratio, remedia sunt uenialium peccatorum.

26 Tametsi euāgelicæ plenitudinis t̄ps ecclesiæ aduenerit

27 Attamen uniuersa ecclesia quamdiu militauerit, quotidiana pœnitentiæ est indiga.

28 Ecclesia militans ideo dicitur, quod rebellat semp & in omni bono opere uitij atq; concupiscentijs impugnatur.

29 Fit, dum iustus fortiter pugnat, fatigatio, quæ hilaritatem datoris lædit, uitiatq; (petram;

30 Beatus est ait, nō criminofus, q̄ allidit paruulos suos ad

31 Hoc fit, quod charitas huius uitæ potest augeri, & illud incrementi quod deest, ex uitio nostro deest.

32 Hoc uitium peccatum est, quod ecclesia sancta quotidiana confessione, nec sterili dolore expiat,

33 Hoc uitium habent, qui pedum lotionem indigent.

34 Quod boni & mali, filij dei habent, semper enim, dum bene facit iustus, peccat, & bonus & malus est.

35 Immo nemo coram deo (nisi iustus) pœnitet.

36 Adde quod septies in die iustus cadit, sed nō colliditur, quia dominus supponit manum, secundum Cassianum patet quod fideles iusti cadunt.

37 Quibus iustis dominus manum supponit, Et ideo non imputat peccata, quod peccata sua agnoscunt, ac femur percutiunt, & debitoribus remittunt debita.

38 Mordaces illi qui sub titulo M. & A. uerbum (imputat) tanquam indecens seu nō congruens notant, literas sacras rident, & ecclesiasticos adlatrant, sed cur? quia legere & intelligere, ut bene loquantur, nolunt.

39 Agunt pœnitentiam incorporandi, agunt & ueraciter, ecclesiæ incorporati.

40 Sed & nullum ex literis apostolicis (quibus ecclesia sancta sine ruga & macula prædicatur) Eckius auxilium petat,

NEM ECKIUM THEOLOGVM.

ne cæteras scripturas, hac male intellecta, ut Faustus legem
Moysi laceffat & rumpat. quoniã præmissis non obstat Aug
gustinus contra Iulianum libro quarto, cap. iij.

CONCLUSIO secunda R. P. D. Martini Lu
therij ex uerbis euangelicis.

Quod uerbum pœnitentiã de pœnitentiã sacramentali,
id est, confessionis & satisfactionis, quæ sacerdotum mini
sterio celebratur, non potest intelligi.

ECKIUS IMPUGNATOR.

Interiorem pœnitentiã magnã esse, Christus & omnes Christiani
docuerunt. Siquidem deus cor aspicit & uoluntatem. Vidua hoc do
cet, quæ minuta duo in Gazophylaciũ misit, & plus omnibus misit
D. iesu teste. Est enim uoluntas in anima, sicut regina in regno.

D. ANDREAE BODENSTEINII, AR
chidiaconi Vuittenbergensis apologeticæ
propositiones, pro reuerendo Pa
tre D. Martino Lutherio.

- 1 Veruntamen cum Eckius in secunda contra nos conclus
sione, idcirco magnam interiorem fecit pœnitentiã, quod
uoluntatem reginam suorum actuum dicit, ostendit se uel
ignorare literas sanctas, uel eis aperte contradicere.
- 2 Nam uoluntas nostra nõ est regina & domina eorum o
perum, quæ deus ut uoluntatis essent, fecit. Nisi liceat cum
audaculo Eckio securitatem uoluntati promittere, contra
prophetica & apostolica documenta.
- 3 Idem Eckius se ignorare ostendit, quod pœnitentiã est
donum dei, quod deus in nobis operatur.
- 4 D. Eckium hac scriptura satis confutari existimo, quam
Hieremias adidit, Conuerte me domine & conuertar, quia
tu domine deus meus. Postq̃ enim conuertisti me, egi pœ
nitentiã, postquam ostendisti mihi, percussisti femur meũ &c.
Quam legat, & uideat confusionem suam, Hiero. interpre
te, Ambro, & nonnullos alios non sine causa recitemus.

R iij